

ECONOMIA ESPANYOLA

CURS ACADÈMIC 1999/00
(Primer semestre)

2n Curs
Prof.: Josep Miquel Fleta i Anel

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu d'aquest curs és donar una visió global de quina ha estat l'evolució de l'economia espanyola en el seu procés d'industrialització a partir dels anys 50, i en el camí cap a la Unió Econòmica i Monetària, així com l'anàlisi del Sector Públic i del Mercat de Treball.

METODOLOGIA

La metodologia aplicada consistirà en sessions teórico-pràctiques per tal que els alumnes disposin dels instruments necessaris pel seguiment de l'assignatura. Regularment s'alitzaran treballs i articles d'actualitat.

PRIMERA PART: EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC ESPANYOL POSTERIOR A 1960

Lliçó 1a. La modificació del marc institucional de l'economia espanyola des de finals dels anys cinquanta

El creixement econòmic dels anys cinquanta i l'esgotament de la via autàrquica .- Les mesures preestabilitzadores de 1957 i 1958 i l'agreujament de la situació econòmica.- El Pla d'Estabilització i la política de reformes d'estructures fins 1963.- La planificació indicativa.

Lliçó 2a. L'auge econòmic (1961-1973)

Característiques principals i factors de l'auge.- Els nous mecanismes d'equilibri amb l'exterior.- els problemes de funcionament del model econòmic del període.

SEGONA PART: CRISI ECONÒMICA I PROCÉS D'AJUSTAMENT A ESPANYA

Lliçó 3a. La crisi econòmica I: 1974-1977

L'economia espanyola a l'inici dels anys 70.- La gènesi de la crisi: Els trets específics del cas espanyol.- La política econòmica en front de la crisi.

Lliçó 4a. La crisi econòmica II: Dels Pactes de la Moncloa a 1985

Els Pactes de la Moncloa i els seus resultats.- El segon xoc energètic i les seves conseqüències.- La política d'ajust positiu a la crisi.- L'evolució econòmica: creixement, inversió, atur, inflació, dèficit públic i dèficit exterior.- Principals característiques de l'economia davant el procés d'integració a la CE.

TERCERA PART: CREIXEMENT, OBERTURA I DESEQUILIBRIS A L'ECONOMIA ESPANYOLA

Lliçó 5a. l'expansió econòmica a partir de 1985 fins a 1990

Trets característics de l'expansió econòmica.- L'evolució econòmica a través dels quadres

macroeconòmics.- La recuperació de la inversió.- El finançament de l'economia.- Creixement i distribució funcional de la renda.

Lliçó 6a. L'obertura a l'exterior i evolució dels desequilibris

L'economia espanyola en el context internacional: adhesió a la Comunitat i la major obertura a l'exterior.- Creixement econòmic i desequilibris.- Aparició de noves tensions inflacionistes: l'evolució dels preus per sectors.- La competitivitat i el dèficit de l'economia espanyola.- la insuficiència de l'estalvi intern.- La incorporació d'espanya al SME.

Lliçó 7a. Anàlisi de l'evolució més recent de l'economia espanyola

Canvi de tendència en l'evolució de l'activitat econòmica: valoració de la nova etapa recessiva.- La política econòmica davant el Mercat Únic i la Unió Econòmica i Monetària.- El procés de convergència amb la resta de països comunitaris.- La crisi del S.M.E. i les perspectives de la Unió Econòmica i Monetària.- Les recents directrius de la política econòmica.

QUARTA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 8a. El creixent pes del Sector Públic espanyol

Delimitació dels diferents subagents del Sector Públic espanyol.- El model constitucional d'economia mixta i la intervenció de l'Estat.- Dimensió i estructura del Sector Públic.

Lliçó 9a. La Reforma fiscal a Espanya i el pressupost de l'Estat

El procés de reforma fiscal obert el 1977: principis i característiques.- L'actual discussió sobre el sistema tributari: l'harmonització fiscal amb la CE.- Aproximació a l'estructura dels ingressos de l'Administració Central.- La despesa pública: components automàtics i despesa discrecional.- La inversió pública.

Lliçó 10a. El sistema de Seguretat Social

El model de Seguretat Social establert a Espanya.- Evolució dels ingressos i despeses.- la necessitat de la Reforma financera.- La Seguretat Social actual: prestacions i finançament.

Lliçó 11a. Els Ens Territorials: importància i finançament

El marc autonòmic espanyol.- El finançament de les Comunitats Autònomes.- les Corporacions Locals.

Lliçó 12a. El dèficit públic

Concepte i naturalesa del dèficit públic.- L'aparició del dèficit i les seves causes.- El seu

finançament i conseqüències financeres.- Perspectives: dèficit estructural vs. dèficit conjuntural.- Dèficit, impostos i creixement de la despesa pública.- El deute públic.

CINQUENA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

Lliçó 13a. La població espanyola

El creixement de la població espanyola i la seva distribució.- La transició demogràfica a Espanya: característiques principals.- L'evolució de la natalitat.- L'evolució de la mortalitat.- les projeccions demogràfiques.

Lliçó 14a. Els moviments migratoris

Èxode rural i concentració urbana.- Els canvis als fluxos migratoris a partir de 1975.- l'emigració a l'exterior i el retorn dels emigrants.

Lliçó 15a. La població activa

Les taxes d'activitat i la seva composició.- Dinàmica i estructura sectorial de la població activa.- La població "potencialment activa".

Lliçó 16a. L'atur

Evolució i característiques des de la crisi.- Distribució de l'atur per sectors econòmics.- Diferents causes explicatives de l'atur a Espanya.- L'atur estructural: el grau del mismatch ocupacional i espacial.- Característiques i flexibilització del mercat de treball.- Conclusions de diferents estudis elaborats per a l'economia espanyola.

Lliçó 17a. Els salaris i el mercat de treball

La crisi econòmica i la transició política: el trencament del sistema de relacions laborals.- La política de concertació sobre l'ocupació.- Necessitats i perspectives d'una política de rendes.

BIBLIOGRAFIA

- J.L. García Delgado (dir) España, Economía, Ed. Espasa Calpe, Madrid 1993.
- J.L. García Delgado (dir) Lecciones de economía española, Ed. Civitas, Madrid 1997.
- J. Viñals (ed), La economía española ante el Mercado Unico Europeo, Alianza Economía, Madrid 1992.
- J.A. Nieto (ed), La economía española ante la Unión Monetaria Europea, Ed. Síntesis. Madrid 1997.
- Banco de España, Informe anual, Madrid
- Durant el curs s'editaran lectures de caràcter obligatori i es facilitarà per a cada lliçó bibliografia especialitzada.

- Articles i informes de les següents revistes:

Papeles de Economía Española
Boletín Económico del Banco de España
Información Comercial Española

Hacienda Pública Española
European Economy
Cuadernos de Información Económica
Economistas
Informe Económico BBV

- Principals fonts estadístiques de l'economia espanyola:

Contabilidad Nacional i TIO. INE
Encuesta de Población Activa
Boletín Estadístico del Banco de España
Pressupostos Generals de l'Estat.
Balança de Pagaments
Censos de població
Anuario de Economía y Finanzas

- Altres:

Informes de conjuntura econòmica de diferents intiticions financeres (la Caixa, Central Hispano,..)
Diaris econòmics: Expansión, Gaceta de los Negocios, Cinco Días
Pàgines econòmiques del País, la Vanguardia,etc.

AVALUACIÓ

Prova escrita que constarà de 2-4 preguntes i un tema. A més a més es tindrà en compte la realització de treballs i comentaris sobre temes d'actualitat.

HORARI DE TUTORIES

Dimarts: 19.15 a 20.15 hores

Divendres: 18 a 19 hores

Número de despatx: B-3 046

